

“ТАСЛИҚ МЕКУНАМ”

Ректори Донишгоҳи давлатии Кӯлоб
ба номи Абуабдуллоҳи Рудақӣ,
доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ,
профессор Раҳмон Д.С.

2024

ТАҚРИЗИ

муассисаи пешбар ба диссертатсияи Салямова Дилафрӯз Нарзимуродовна дар мавзӯи «Заминаҳои пайдошавии лакнатзабонӣ дар кӯдакон ва технологияи бартарафсозии он» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.03 – педагогикаи коррекционӣ (сурдопедагогика ва тифлопедагогика, олигофренгопедагогика ва логопедия)

Дар ҷомеаи муосир пайдошавии лакнатзабонӣ дар кӯдакон ва ислоҳи он яке аз масъалаҳои муҳим маҳсуб меёбад. Қабул гардидани стратегияи миллии рушди маориф дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли 2020 ва то соли 2030, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи ҳифзи иҷтимоии маъҷубон (2010), Консепсияи таҳсилоти фарогир (инклюзивӣ) самтҳои асосии рушди таҳсилоти фарогир (2011), Сарқонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон (2017), Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи маориф” (2013), Консепсияи миллии тарбия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон (2006), Қонун дар бораи масъулияти падару модар дар тарбияи фарзанд (2011), Конвенсияи байналмиллалӣ оид ба маъҷубон (2018) Конвенсия дар бораи ҳуқуқҳои кӯдак (2010), Эълумияи умумии ҳуқуқи башар (2010), нақшаи кори логопедӣ, нақшаи кӯдакистон, барномаи “Рангинкамон” ва ғайра таҳия шудааст. Ин аз он имконият медиҳад, ки ислоҳ намудани нуқсонҳои лакнатзабонӣ дар раванди корҳои ислоҳӣ анҷом дода шавад.

Забон башарро ба тавоноии тафохум ва муоширати иҷтимоӣ бо ҳамназми худ таҷҳиз кунад, ӯро қодир месозад, ки фарҳанги худро аз насли ба насли дигар мунтақил кунад ва гардунаи муносибате барои андешаҳои дар ихтиёр дошта бошад. Ба тӯфайли ин мураккабии забон муддати тулонӣ кӯдак забони модарии худро ба осонӣ аз худ мекунад ва бо он барои баён кардани фикраш, фаҳмидани суҳанони дигарон истифода мебарад.

Ҷиҳати ҳалли масъалаи мазкур пайдошавии лакнатзабонӣ дар кӯдакон ва технологияи бартарафсозии он корҳои ислоҳӣ якҷанд бозиҳоро пешниҳод намуда, дар диссертатсия таъкид менамояд, ки бозӣ омили пешбарандаи фаъолияти кӯдакони синни томактабӣ ба

шумор рафта, махсусан бозиҳои шифохӣ, қофиябозӣ, байтбарак, фолклори бачагона ва ғайраҳо дар ислоҳи нуқсони лакнатзабонӣ васеъ мавриди истифода қарор меёбанд.

Дар рисола барои ба эътидол овардани праксиси артикулятсионӣ маҳси мушаки забон, устухонҳои рухсора, лабҳо ва коми нармро бо воситаи бозӣ барои ислоҳ намудани нуқсони нутқи лакнатзабонӣ тавсия дода мешавад. Ҳамчунин, барои ислоҳи хастагии асаби кӯдакони синни томактабӣ масъале аз омилҳои ислоҳи лакнатзабонӣ маҳсубият меёбад.

Барои кӯдаке, ки дорои нуқсони лакнати забон доранд, сабру ҳавсалаи логопед, мураббӣ бисёр муҳим ва боарзиш аст. Мураббӣ бояд сабуруна ва бо тавачҷуҳ ва диққат фурсат диҳад, ки кӯдак бароҳати он чиро, ки меҳодад, бигӯяд, суҳанашро тамоми намояд ва аз ҳар гуна шитобзадагӣ, тамасхур ва истехзои кӯдак худдорӣ намояд. Баъзе аз волидайн ин мавзӯро нахустин нишонаҳои лакнати забон медонанд ва ба кӯдакони ёдовар мешаванд, ки ҳангоми суҳбат қардан бештар диққат кунанд, дар ҳоле ки гурӯҳи дигар ба ҳеч ваҷҳ воқуниш (муқобилият) нишон намедиҳанд ва сабру таҳаммул пеша мекунанд.

Ҳадафи таҳқиқотро муайян ва асосноккунии роҳҳо ва шароитҳои оптималии ислоҳи лакнатзабонӣ дар кӯдакони синни томактабӣ меҳисобад. Барои ислоҳи нуқсони лакнатзабонӣ омӯхтани хусусиятҳои темпо-ритмикии нутқ бо технологияи бозӣ, инчунин таҳияи машғулиятҳои логопедӣ барои кӯдакони синни томактабӣ бо истифода аз усулҳои нави таълимӣ вазифаи логопед барои ислоҳ намудани нуқсони лакнатзабонӣ бо воситаи зондҳо, расмҳо, фаъолиятҳо ташкил медиҳад.

Падидаи навагонӣ ва бозефти илмии рисолаи Салямова Дилафруз Нарзимуродовна бо он арзёбӣ мегардад, ки муаллиф аз нигоҳи тозаӣ пажӯҳиш масъалаи ислоҳи лакнатзабонӣ дар кӯдакони синни томактабӣ ва қорқарди методикаи таълими логопедӣ дар асоси он иборат меҳисобад, ки қанбаҳои зерин роҳ, усул ва воситаҳои самарабахши таъсиррасонӣ ба кӯдакони дорои нуқсони лакнатзабонӣ дар раванди бозии логопедӣ бо воситаи технологияи бозиро муайян қарда, темпо-ритмикии нутқи кӯдакони лакнатзабонро қорқард намуда, комплекси ислоҳии логопедӣ бо назардошти хусусиятҳои умумӣ ва қардӣ темпо-ритмикии нутқ дар кӯдакони лакнатзабон бо технологияи бозӣ асоснок шуда, самаранокии онро исбот намудааст.

Муҳақққ дар диссертатсия таъқид менамояд, ки кӯдакони муоширати ноустувор дар аввал бо хоҳиши худ ба тамос ворид мешаванд, ба қор ва фаъолият шавқ зоҳир мекунанд, вале баъд ба хоҳишҳои қалонсолон барои анҷом додани ин ё он қор бепарвой ва

безътиной зоҳир мекунад. Онҳо ба вазъияти мушкилӣ базӯр ворид мешаванд, ҳавасмандгардонии фаъолияти худро талаб мекунад ва пас аз даъватҳои такрорӣ аз иҷрои вазифаи зарурӣ даст мекашанд. Кӯдаконе, ки нисбат ба ҳамсӯҳбат муносибати манфӣ доранд, пӯшида, шармгин, баъзан дорои хислатҳои рафтори хашмгин мебошанд. Зарурати иҷрои дархост, супориш, махсусан дар муҳити нав, дар онҳо аксуламалҳои невротикӣ, баъзан рафтори қариб аутистӣ ба вуҷуд меорад. Чунин ба назар мерасад, ки кӯдакон ба гурӯҳи ҳамсолон ё калонсолон ниёз надоранд. Муошират ба таври қатъӣ интиҳобӣ аст.

Аз таҳлили адабиёти илмию методӣ бармеояд, ки пажӯҳиши масъалаи пайдошавии лакнатзабонӣ дар кӯдакон ва технологияи бартарафсозии он аҳамияти илмию амалиро аз ҷиҳати назариявӣ асоснок кардани ташаккули функсияҳои моторӣ таъсир мерасонад, ки муолиҷаи лакнатзабонӣ асосан тавассути равоншиносӣ сурат мегирад. Дар оянда лакнатзабониро муаллифон ҳамчун як бемории функционалӣ, невроз мешуморанд, ки ба тамоми ҳаёти инсон таъсир мерасонад. Инчунин дар баробари пайдо шудани лакнатзабонӣ суст инкишоф ёфтани малакаҳои ҳаракатӣ мушоҳида мешавад.

Натиҷагирӣ аз кори амалӣ-таҷрибавӣ, ки дар диссертатсия ва маводҳои нашргардидаи муаллиф инъикос гардидаанд, таҳқику баррасии ҷабҳаҳои илмӣ-методи масъаларо ба таври комил дар бар мегиранд. Пайдошавии лакнатзабонӣ дар кӯдакон ва технологияи бартарафсозии он бо воситаи бозӣ дар таҳсилоти томактабӣ бо гузаронидани корҳои санҷишӣ-озмоишӣ тасдиқ карда шудааст.

Унвонҷӯй муваффақ шудааст, ки дар заминаи баҳисобгирии таҳқиқотҳои илмӣ психологӣ-педагогӣ, ислоҳӣ ва зарурати истифода бурдани усулҳои дифференсиалиро дар кори ислоҳӣ ва тарбиявӣ бо лакнатзабонӣ таъкид кардааст, ки ҷанбаи этиопатогенетикии вайроншавии нуткро ба назар мегирад.

Дар рисолаи тақризшаванда ноил шудан ба ҳадаф ва санҷишу тасдиқи фарзия аз нигоҳи ҳалли масъалаву вазифаҳои зерин таҳқиқи худро ёфтааст:

- асосноккунии методологияи омӯзиши ҷанбаи фонетикии нутқи кӯдакони синни томактабӣ бо инкишофи умумии нутқ;
- омӯхтани хусусиятҳои темпо-ритмикии нутқ дар кӯдакони лакнатзабон дар асоси технологияи бозӣ;
- нишон додани нақши бозиҳои логопедӣ дар ислоҳи нуқсонҳои лакнатзабонӣ;
- дар заминаи корҳои амалии анҷомёфта асосҳои назариявӣ методологияи фаъолияти бозиро баррасӣ кардан;

- таҳияи машғулиятҳои логопедӣ барои кӯдакони синни томактабӣ бо истифода аз усулҳои нави таълимӣ;

- ислоҳ намудани нуқсони лакнатзабонӣ бо воситаи зондҳо ва расмҳо.

- чамъбасти корҳои санҷишӣ-озмоишӣ ва пешниҳодот дар асоси маҷмӯи натиҷаҳои бадастомада бо логопед, мураббӣ, равшинос дар муассисаҳои таҳсилоти томактабӣ пойгоҳӣ натиҷаҳои мусбатро нишон доданд.

Аҳамияти амалии таҳқиқот дар он аст, ки он имкон медиҳад, ки самтҳо асоснок карда шаванд, мазмун ва усулҳои кори логопедии ба эътидол овардани параметрҳои темпо-ритмии нутқи кӯдакони лакнати забондошта бо воситаи бозӣ муътадил карда шаванд. Дар асоси маълумотҳои таҷрибавии ба даст овардашуда меъёр ва шартҳои татбиқи равиши дифференсиалӣ ва фардӣ дар рафти кори логопедӣ тартиб дода шуда, маводҳои лингвистӣ аз рӯи принсипи мураккаби ташкили темпо-ритмии он ба низом дароварда шудааст. Баҳодиҳии сифатӣ ва миқдорӣ ба хусусиятҳои сифатҳои темпо-ритмии нутқ бо истифода аз усулҳои объективӣ ба ташхиси аниқтари дифференсиалии аломатҳои маҷмуи лакнатзабонӣ мусоидат намуданд. Барномаи комплекси тартибдодашуда барои ислоҳи нуқсонҳои темпо-ритмикии нутқро бо тариқи бозӣ дар амалияи васеи логопедӣ бо камбудҳои мураккаби нутқ, ки дар шудааст.

Асоснокии методологияи таҳқиқот, истифодаи маҷмуи усулҳои бозӣ бо ҳам алоқаманди муносири таҳқиқоти илмӣ, ки ба мавзӯи он мақсад ва вазифаҳои он мувофиқанд, хусусияти мураккаби кори таҷрибавӣ, таҳлили сифатӣ ва миқдорӣ ва коркарди статистикии маълумоти гирифташуда, кӯдакони синни томактабӣ, ки дар озмоиш иштирок мекунанд, иборат мебошад.

Саҳми шахсии унвонҷӯ дар он зоҳир мегардад, ки ӯ бо таъя ба дастовардҳои илмҳои педагогӣ, психологӣ, ислоҳӣ ва маводи озмоишҳои амалӣ бори нахуст масъалаи пайдошавии лакнатзабонӣ дар кӯдакон ва технологияи баргарафсозии он ба таври амиқу густурда мавриди таҳқиқ ва арзёбӣ намудааст. Натиҷагирӣ аз кори амалӣ-таҷрибавӣ, ки дар диссертатсия ва маводҳои нашргардидаи муаллиф инъикос гардидаанд, таҳқиқу баррасии ҷабҳаҳои илмӣ-методии масъаларо ба таври комил дарбар гирифтааст.

Қобили зикр аст, ки натиҷаи асосӣ ва арзишманди пажӯҳиш дар маводи Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, Паёми Пажӯҳишгоҳи рушди маориф, маводи конфронсҳои илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ, мизҳои мудаввар, семинарҳо ва тренингҳо баррасӣ шуда, дар мақолаҳо инъикос ёфтааст, ки 3 адади он дар нашрияҳои

тавсиякардаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таърифи расидаанд.

Дар боби якуми рисола -“Асосҳои назариявӣ ва методологии таҳқиқи масъалаҳои пайдоиш ва ислоҳи нутқи кӯдакони лакнатзабон” таҳлил карда шудаанд. Раванди лакнатзабонӣ ва зухуроти он бештар аз хусусиятҳои ҳолати психофизикии кӯдак ва шахсияти ӯ вобаста аст. Дар анамнези кӯдакони лакнатзабон таъсири хатарҳои гуногуни табиати экзогенӣ ва эндогенӣ, инчунин паст будани соҳаи нейробиологикӣ худ кӯдак ошкор карда мешавад. Бори невропатикӣ кӯдакони дар изтироб, гиря дар кӯдакӣ, дар вайроншавии ҳоб, ғизо, дертар - дар тарси шаб, тарси танҳо будан дар як ҳуҷра, аксуламалҳои истерикӣ зоҳир мешавад. Дар ин кӯдакони ақибмонии инкишофи нутқ, ихтилоли тарафҳои динамикии нутқ, вайрон кардани талаффузи садо мушоҳида карда шударо исбот намудааст.

Ба андешаи муаллиф яке аз падидаҳои лакнати забон ин гӯшагирии шахси лакнатдошта аст, ба тавре ки намехоҳад бо дигарон муошират дошта бошад ва иллати ин гӯшагирӣ ҳисси нотавонӣ аст. Ҳамин нотавонӣ сабаби норозатии бештари кӯдакони мешавад ва дар натиҷа мумкин аст ҳар рӯз бар миқдори ихтилол афзуда гардад. Вучуди ин нуқсон низ сабаби махфӣ мондани бисёре аз истеъдодҳо аст. Масалан кӯдакони наққоше чун дар изтиробу нигаронӣ ба сабаби лакнатзабони ба сар мебарад, наметавонад барои шиносондани худ ба дохили иҷтимоӣ биравад ва худро ба дигарон шиносонад, аз мардум қафо мемонад ва чӣ бисёр истеъдодҳои аз ин қабил, ки дар тайи курун ва асрҳо ношинохта боқӣ мондааст.

Лакнати забон ирсӣ-иҷтимоӣ-равонӣ шуда метавонад, вале хеле аз ҷанбаҳои он ҳанӯз ошкор карда нашудааст. Норавонии гуфтор аксаран дар кӯдакони синни аз 2 то 5 сола ба ҷашм мерасад ва бахусус дар писарҳо ин бештар воқеъ мешавад. Дар ин давра аксари кӯдакони ба таври табиӣ дорои норавонии гуфторӣ мебошанд, вале дар асари сабабҳои иҷтимоӣ ва равонии номусоид ин норавонии гуфтор мумкин аст он қадар идома ёбад, ки ба як норавонии воқеӣ табдил гашта, ба сурати лакнати забон мубаддал шавад.

Дар ин давра тавсияи нуқсоншиносон ин аст, ки волидайн масъалаи нуқсонии муоширати кӯдакони дида, сари вақт ба табибон муроҷиат намоянд. Табибон ба волидайн муроҷиат ба логопедро пешниҳод намоянд, зеро дар марҳилаи табиӣ рушди ҷунин ҳолат онҳо бояд бо кӯдакони ба таври табиӣ бархурд кунанд. Инчунин, ба суҳбати фарзанди худ бо диққат гӯш диҳанд, кӯдакро ба такрор, он чи ки гуфтааст, водор накунанд ва ё аз ӯ бихоҳанд, ки оромона суҳбат кунад. Равиши комилан нодурусте аст, ки волидайн ба фарзанди худ

дар гуфтани калимае, ки баёни он нуксон дорад, кумак кунанд ва ё чумларо ба ҷои \bar{u} тамом кунанд.

Аҳамияти муайян дар рушди лакнатзабонӣ ба омилҳои ирсӣ дода мешавад. Рамзи генетикии кӯдак метавонад дорои хусусиятҳои патологӣ соҳаи моторӣ ва баъзе хислатҳои шахсият (акцентуатсияҳо) бошад, ки дар шароити номусоид метавонад ба лакнатзабонӣ оварда расонад. Ҳодисаи лакнатзабонӣ дар бародарону хоҳарон 18% -ро ташкил медиҳад. Гузашта аз ин, дар дугоникҳои дизиготӣ 30% ва дар дугоникҳои монозиготӣ 70% рух медиҳанд. Дар писарон лакнатзабонӣ 22% ва дар духтарон 9% ва барои зан мутаносибан аз 36 %-о ва 17 %-ро ташкил доданро нишон дода аст.

Боби дуюми рисола технологияи педагогӣ ислоҳи лакнатзабонӣ дар кӯдакони синни томактабӣ тавассути як қатор бозиҳои ба ҳам алоқаманд (дидактикӣ, бозиҳои берунӣ бо қоидаҳо, бозиҳо бо сурудхонӣ ва ғ.), ки мавзӯи машғулиятро инъикос мекунанд ва сценарияи ягонро ташкил медиҳанд, ба даст оварда мешаванд. Дар машғулиятҳои логопедӣ логопед вазъиятҳои гуногуни бозиро ба вучуд меорад, ки ҳадафҳои ҳар як марҳилаи қори ислоҳиро амалӣ месозад. Методологияи фаъолияти бозӣ дар марҳилаҳои гуногуни омӯзиш бо роҳҳои гуногун истифода мешавад. Дар ҷараёни муоина логопед барои муайян кардани сохти иллат, хусусиятҳои психофизикӣ ва шахсии кӯдакон, муайян кардани характери фаъолияти бозии онҳо аз бозиҳои гуногун истифода мебарад. Дар давраи маҳдудияти нутқ (хомӯшӣ ва пичирроси нутқ) бозиҳои мақсаднок интиҳобшуда ба логопед барои суст кардани зухуроти нодурусти нутқ ва фароҳам овардани шароит барои тарбияи шаклҳои содаи нутқ инъикосшаванда кӯмак мекунанд.

Ба андешаи муаллиф дар ҷараёни таҳқиқот бозии дидактикии навъи бозиҳои сахнавӣ (матни назмӣ, насрӣ, рӯйимизӣ, театри ангушт) ба ҳаракати қаҳрамонҳо, расмкашӣ, ороиши декоратсия, асбобҳои мақсадноки сахна алоқаманд аст. Дар ин бозиҳои сахнавӣ кӯдакон метавонанд ба ҳамсолон ба калонсолон назорату итоат кунанд. Дар ҳолати аввал, ҳар як кӯдаки дузабона дар бозии умумӣ сахми имконпазирро илова мекунад ва дуюм, талабот ба рафтори ҳар як бозигар меафзояд, ки ин дар кӯдакон сифатҳои ташкилотчигиро ошкор мекунад.

Бинобар ин, логопед аз адабиёти кӯдакони синни томактабӣ матнҳоеро интиҳоб мекунад, ки аҳамияти тарбиявӣ доранд, барои бой будани захираи луғавӣ, пайдарпайии равшани ҳодисаю амал, ифодаи бадеии забонро доро буда, бо будани сохти ибораҳо фарқ карда, бо ин

восита нақсони нутқ ислоҳ карда шуда аст.

Дар рисолаи илмӣ пешниҳод мешавад, ки на ҳар як оила медонад, ки чӣ гуна муносибатҳо бо кӯдакони дорои нутқсони лакнатзабонӣ дошта бошад. Логопед кӯшиш мекунад, ки ба волидон дар тартиб додани речаи кор барои кӯдакон, дар хона кӯмак расонад. Корҳои ислоҳӣ бурдани оила, чӣ гуна рафтор карданро ҳангоми нутқсони лакнатзабонӣ дар кӯдакон, ба волидайн таълим додани усулҳои нутқ (калонсолон бояд дар хотир дошта бошанд, ки муоширати онҳо барои кӯдак намуна аст) омӯзонидани шавад.

Аз ҷониби довталаби дараҷаи илмӣ риоя гардидани муҳлати марҳалаҳои таҳқиқот, мавриди истифода қарор додани методҳои мувофиқ ба объект, мавзӯ, ҳадаф ва вазифаҳои таҳқиқот, интиҳоби дӯрусти миқдору ҳаҷми гурӯҳҳои озмоишӣ, имконияти воқеии тасвиби озмоиш дар амалияи таълиму тарбия ягонагии натиҷаҳои бадастомадаро таъмин намудаанд.

Дастгоҳи илмӣ ва сохтори диссертатсия, автореферати он мувофиқи талаботи Дастурамал оид ба тартиби барасмиятдарории диссертатсияҳо барои дарёфти дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.03 – педагогикаи коррекционӣ (сурдопедагогика ва тифлопедагогика, олигофренгопедагогика ва логопедия) авторефератҳо ва мақолаҳои илмии ҷопшуда дар сатҳи хуб таҳия гардида, муҳтавои автореферат ба мазмуни диссертатсия мувофиқ ва тасаввуроти аниқро доир ба моҳияти таҳқиқоти гузаронидашуда ва натиҷаҳои бадастовардаи муаллиф медиҳад. Мақолаҳои дар нашрияҳои илмии тақризшаванда ба таърисондаи унвонҷӯӣ муҳтавои асосии таҳқиқоти диссертатсиониро фаро мегиранд.

Дар умум, диссертатсияи Салямова Дилафрӯз Нарзимуродовна дар мавзӯи «Заминаҳои пайдошавии лакнатзабонӣ дар кӯдакон ва технологияи бартарафсозии он» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.03 – педагогикаи коррекционӣ (сурдопедагогика ва тифлопедагогика, олигофренгопедагогика ва логопедия) таҳқиқоти анҷомёфтаи илмӣ дар соҳаи педагогикаи ватанӣ мебошад.

Эродҳо ба кори диссертатсионӣ. Дар баробари дастовардҳои муҳими илмӣ диссертатсия ва автореферати он аз камбудиву норасоӣҳо холи нест, ки зикри онҳо барои тақмили мазмуну мундариҷаи рисола муфид хоҳад буд. Аз ҷумла:

1. Дар рисолаи илмӣ баъзе калимаҳо бо забони русӣ ифода шудааст, ба монанди зонт, шпател, драмавӣ, персонаж ва ғайра) хуб мешуд,

шакли тоҷикии калимаҳо истифода мешуд.

2. Дар диссертатсия расмҳои пешниҳод шуда маводи интернетӣ ба ҳисоб меравад, ҳуб мешуд, ки расмҳо аз таҳқиқот истифода мешуд.
3. Зимни таҳлилу омӯзиш мушоҳида гардид, ки дар рисолаи илмӣ бархе аз иқтибосҳои овардашуда аз қадом манбаъ истифода шуданд, таҳти рақамгузорӣ қарор наёфтаанд.
4. Дар матни диссертатсия ва автореферат хатогиҳои услубӣ ва нуқсонҳои техникӣ, баъзе ҳолатҳои риоя нашудани муқаррароти Қоидаҳои имлои забони тоҷикӣ ба назар мерасад, ки ислоҳ мехоҳанд.

Бояд қайд кард, ки камбудҳои зикршуда арзиши комили илмӣ ва дастовардҳои назарраси диссертатсияи Салямова Дилафрӯз Нарзимуродовна дар мавзӯи «Заминаҳои пайдошавии лакнатзабонӣ дар кӯдакон ва технологияи бартарафсозии он», дар ҳудуд ва миқёси мавзӯи таҳқиқшуда ҳалалдор намекунад. Дар ҳаллу фасли вазифаи пешгузошташуда диссертант далелу маводҳои заруриро ба таври возеҳ ва васеъ истифода кардааст. Диссертант аз адабиёти илмии зарурӣ дар самти таҳқиқоти мазкур огоҳии комил ва ҳамаҷониба дорад.

Хулоса, диссертатсияи Салямова Дилафрӯз Нарзимуродовна дар мавзӯи «Заминаҳои пайдошавии лакнатзабонӣ дар кӯдакон ва технологияи бартарафсозии он» ба талаботи Низомномаи шурои диссертатсионӣ ва Тартиби додани дараҷаи илмӣ (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, № 267) ва Дастурамал оид ба тартиби барасмиятдарории диссертатсияҳо барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси номзади илм ва доктори илм, авторефератҳо ва мақолаҳои илмии чопшуда доир ба мавзӯи диссертатсия ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.03 – педагогикаи коррекционӣ (сурдопедагогика ва тифлопедагогика, олигофренгопедагогика ва логопедия) мебошад.

Такриз аз тарафи эксперт, номзади илмҳои педагогӣ, дотсент Лоиқов Парвиз Ҷумахонович мураттаб шудааст.

Такризи муассисаи пешбар дар ҷаласаи васеи семинари илмӣ-назариявии кафедраи умумидонишгоҳии педагогикаи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ, ки дар он довталаби дараҷаи илмӣ Салямова Дилафрӯз Нарзимуродовна дар мавзӯи «Заминаҳои пайдошавии лакнатзабонӣ дар кӯдакон ва технологияи бартарафсозии он» иштирок ва бо маъруза баромад намуд, баррасӣ ва тасдиқ шудааст.

Дар чаласаи васеи семинари илмӣ-назариявии кафедраи умумидонишгоҳии педагогика 12 нафар устодону омӯғорони донишгоҳ иштирок намуданд.

Натиҷаи овоздиҳӣ: "тарафдор" - 12 нафар, "бетараф" - нест, "муқобил" - нест (қарори чаласаи васеи семинари илмӣ-назариявии кафедраи умумидонишгоҳии педагогикаи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ аз 13.05.2024, №3).

Раиси чаласаи васеи семинари илмӣ-методӣ,
мудири кафедраи умумидонишгоҳии
педагогикаи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб
ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ,
номзади илмҳои педагогӣ, дотсент

Назаров Ҳотам
Сарфарозович

Эксперти таҳқиқоти диссертатсионӣ,
дотсенти кафедраи умумидонишгоҳии
педагогикаи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб
ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ
номзади илмҳои педагогӣ, дотсент

Лоиков Парвиз
Чумахонович

Котиби чаласаи васеи семинари
илмӣ-назариявӣ
13.05.2024

Расулова Нодира
Сайдаламовна

“Имзои Назаров Ҳ.С., Лоиков Н.С., Расулова Н.С.-ротасдиқ мекунам.”

Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои
махсуси Донишгоҳи давлатии Кӯлоб
ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ

Амиров Ф.А.

Маълумот барои тамос: 735360, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш.Кӯлоб,
кӯчаи Сангак Сафаров 16; Тел:(83322)2 35 06; E-mail: info@kgu.tj;
www.kgu.tj

